

UNELE EXIGENȚE PRIVIND CREAREA ABREVIERILOR

Conf.univ. **Zinaida TĂRIȚĂ**,
Universitatea de Stat "A. Russo" din Bălți

Analiza formațiilor neologice din limba română confirmă faptul că la etapa actuală s-a activizat formarea unităților lexicale prin abreviere. Acest mijloc compresiv de formare a cuvintelor, bine reprezentat pe plan național și internațional, deosebit de viu și de productiv, nefiind ferit de vulnerabilitate, este deschis greșelilor sau confuziilor. De aceea se cere aplicat cu atenție, grijă și respect pentru corectitudinea și frumusețea limbii.

Problemele de corectitudine, ce vizează abrevierile, se referă la modul de realizare, structura, scrierea, pronunțarea, regulile de utilizare a acestor unități nominative de tip special .

Lucrările normative și cele lexicografice, atestând unitățile lexicale formate prin abreviere, stabilesc și anumite norme ortografice, ortoepice, flexionare. Complementar la normele care privesc aspectul diverselor abrevieri în parte, se impune respectarea anumitor cerințe generale ale abrevierii ca procedeu, cunoașterea lor servind atît la înțelegerea unor abrevieri existente, cit și la formarea unor eventuale abrevieri noi.

Astfel, exigențele specifice abrevierilor literale (din inițiale) privesc, în primul rînd, limitele formale ale acestor unități lexicale. Principala condiție a unei abrevieri pertinente este să aibă dimensiuni rezonabile, șirurile prea lungi de inițiale fiind rebarbative, mai ales în cazul cînd acestea conțin succesiuni de litere care reprezintă consoane citite izolat (ASCHFR "Asociația de Sprijin a Copiilor Handicapați Fizic din România" "ANFDUM "Asociația Națională a femeilor cu Diplomă Universitară din Moldova"). Abrevierile criptice de acest tip sînt ineficiente și sub aspectul economiei, căci înțelegerea lor necesită mai mult timp decît ar fi cerut menținerea bazei polilexicale. Deși se întîlnesc abrevieri în structura cărora intră mai mult de zece inițiale, limita acceptabilă pentru aceste structuri, după cum recomandă specialiști [1, 5], este de șase componente.

Abrevierile trebuie să îndeplinească și condiții de ordin estetic, ținînd atît de formă (aspectul grafic sau cel sonor), cît și de conținutul sugerat. Sînt de evitat abrevierile care produc efecte auditive neplăcute (*F.S.Î.S.* "Federația Sindicatelor din Învățămîntul Superior", *F.S.M.* "Federația Sindicală Mondială").

Identitatea sau asemănarea parțială cu un cuvânt existent poate fi în favoarea sau în defavoarea unei abrevieri. Sigle de tipul *ARD* “Agenția Română de Dezvoltare”, *BEM* “Banca de Economii a Moldovei” evocă noțiuni nedorite.

Drept criteriu de formare a abrevierilor din silabe sau fragmente, de rînd cu eufonia și concizia, va servi și transparența lor, aceste abrevieri sugerînd, pe cît e posibil, baza formativă pe care o substituie.

Referințe bibliografice

1. Avram M. *Abrevieri din actualitate* // LLR, nr. 1, 1995